

Západočeská univerzita v Plzni
Fakulta designu a umění Ladislava Sutnara

Bakalárska práca

VARIABILITA

ego_u

Návrh a realizácia variabilného nábytku do interiéru

Barbora Gažiová

Plzeň 2021

Západočeská univerzita v Plzni
Fakulta designu a umění Ladislava Sutnara
Katedra Designu
Študijný program Design
Študijný odbor Design
Špecializácia Design nábytku a interiéru

Bakalárska práca

VARIABILITA

Návrh a realizácia variabilného nábytku do interiéru

Barbora Gažiová

Vedoucí práce: MgA. Štěpán Rous, Ph.D.
Katedra výtvarného umění
Fakulta designu a umění Ladislava Sutnara
Západočeské univerzity v Plzni

Plzeň 2021

ZÁPADOČESKÁ UNIVERZITA V PLZNI

Fakulta designu a umění Ladislava Sutnara

Akademický rok: 2020/2021

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

(projektu, uměleckého díla, uměleckého výkonu)

Jméno a příjmení: **Barbora GAŽIOVÁ**
Osobní číslo: **D18B0033P**
Studijní program: **B8208 Design**
Studijní obor: **Design, specializace Design nábytku a interiéru**
Téma práce: **VARIABILITA**
Téma práce anglicky: **VARIABILITY**
Zadávací katedra: **Katedra designu**

Zásady pro vypracování

Anotace zadání:

Student navrhne a zrealizuje variabilní nábytek do interiéru. Dle vlastního uvážení zvolí typ nábytku, který bude navrhovat, realizovat.

Podmínky odevzdání práce:

Poster 700x1500mm

Technickou dokumentaci

Realizace funkčního prototypu 1:1

Tvůrčí záměr:

Návrh a vytvoření nábytku nebo produktu, který odkazuje na nestálost formy a možnost víceúčelovosti použití. Volbou tématu zaměřenou na variabilitu, kvůli stálému pokroku, jak využít produkt nebo nábytek ve více směrech použití. Záměrem je zredukování samostatně jednotlivých funkcí ve výrobku do jednoho obohaceného o funkce a vytvoření víceúčelovosti výrobku.

Způsob realizace:

Technika zpracování vyplyne z finálních návrhů. Postup: rešerše, brainstorming, metodologie designu, konzultace návrhů, skici, vizualizace a výroba modelu. Výsledek bude prezentován formou modelu nebo prototypu měřítku, který vyplyne z finálního návrhu, 2D poster o rozměrech 100x70cm, doplněn odpovídající obrazovou a písemnou dokumentací.

Cíl:

Vytvoření práce parafrázující osobní postoj k psychologii člověka. Konečným výsledkem bude funkční výrobek, odkazující na hlavní myšlenku v hmotném převedení.

Předpokládaný charakter výstupu:

Charakter i počet kusů vyplyne v průběhu navrhování. Minimální rozměr výrobku je stanoven na 40x40x20cm. Dokumentace bude obsahovat produktové fotografie, popis, technické a výrobní výkresy.

Rozsah průvodní zprávy:

Rozsah průvodní zprávy je stanoven vedoucím práce minimálně na 15 normostran textu. Maximální rozsah (včetně příloh a obrazové dokumentace) je stanoven na 60 stran.

Rozsah teoretické části: **min. 15 normostran textu**
Rozsah praktické části: **vyplyne ze zpracování BP**
Forma zpracování bakalářské práce: **tištěná**
Jazyk zpracování: **Slovenština**

Seznam doporučené literatury:

Brooker, G., Stone, S. Co je interiérový design? Praha: Slovart, 2011. ISBN 9788073914356.
Fairs, M. Design 21. století – nové ikony designu, od masového trhu k avangardě. Praha: Slovart, 2007. ISBN 9788072099702.
Fairs, M. Green Design. Berkley: North Atlantic Books, 2009. ISBN 9781556438363.
Kolesár, Z. Kapitoly z dějin designu. Praha: Vysoká škola umělecko-průmyslová, 2009. ISBN 9788086863283.
Norman, Donald A. Design pro každý den. Praha: Dokořán, 2010. ISBN 9788073633141.
Petranský, L. Teória a metodológia designu. Technická univerzita ve Zvolenu, 1994. ISBN 8022803189 (brož.).
Weinschenk, Susan. 100 věcí, které by měl každý designér vědět o lidech. Brno: Computer Press, 2012. ISBN 9788025136492.
Yudina, A. Furniture. Londýn: Thames and Hudson Ltd, 2015. ISBN 9780500517765.

Vedoucí bakalářské práce: **MgA. Štěpán Rous, Ph.D.**
Katedra designu

Oponent bakalářské práce: **MgA. Lukáš Melichar**
Katedra designu

Datum zadání bakalářské práce: **31. října 2020**

Termín odevzdání bakalářské práce: **30. dubna 2021**

Doc. akademický malíř Josef Mištera v.r.
děkan

Doc. akademický malíř František Steker v.r.
vedoucí katedry

Prehlasujem, že som umelecké dielo vypracoval(a) samostatne a nejedná sa o plagiát.

Plzeň, apríl 2021

podpis autora

OBSAH

Úvod	02
Voľba témy a dôvod jeho voľby	02
Doterajšie diela v kontexte špecializácie	03
<hr/>	
Variabilita v dizajne	06
Smer tvorby	10
<hr/>	
Cieľ práce	10
Inšpirácia	10
Myšlienka	13
<hr/>	
Proces	14
Technológia výroby	15
Kostra	15
Povrchová úprava	16
Sedacia plocha	16
<hr/>	
Výstup	18
Technická dokumentácia	27
Prevedenie	28
<hr/>	
Prínos práce	28
<hr/>	
Resumé	29
<hr/>	
Zoznam použitej literatúry	30
<hr/>	
Zoznam príloh	31

Doterajšie diela v kontexte špecializácie

V predchádzajúcej tvorbe na Fakulte designu a umění, a celkovo vo svojej tvorbe som sa snažila tvoriť dizajn nie určený na jednu potrebu alebo na jeden spôsob využitia. Preto mi bola variabilita najbližšia pri voľbe témy bakalárskej práce. Prvá z prác, ktorú by som chcela predstaviť, a ktorú beriem ako začiatok svojej kapitoly na Fakulte designu a umění Ladislava Sutnara je rastúca stolička LUDO. Stolička je určená pre najmenších škôlkarov až po študentov, ľudí stredného veku. Štyri stupne výšky dodávajú značnú variabilitu ľahkého geometrického dizajnu, ktorý tak slúži ako stolička pre rôzne typy vzrastu. Názov LUDO vznikol keď sa po prvýkrát uviedla na trh hra *Človeče nezlob se*, ktorú som si zvolila za inšpiráciu ako jednu z hier, ktoré nás učia do dospelosti prehrávať a vyhrávať. Možno aj to, ako sa voči druhým zachovať.

Obrázok 01 - 02, LUDO, rastúca stolička, Barbora Gažiová, 2019, archív autora

Ďalej moja tvorba zakotvila pri návrhu umývadla do interiéru. Kužel, vytvorený z dvoch plechov na seba napojenými betónom sa ďalej niesol v duchu geometrie s pridanou hodnotou. Na vrchnej časti je priehlbina na zubnú kefku, riešená ako jeden z problémov, ktorý zažíva nie jeden človek. Pri úkone umývania zúbov a nanosenia zubnej pasty na kefku si ju tak môžete pohodlne odložiť na umývadlo bez toho, aby vám spadla.

Umývadlo svojím tvarom a umiestnením v interiéri ďalej umožňuje varianty naklonenia a výšku usadenia. Tvarom sa môže nakloniť a tak sprístupniť umývaciu plochu človeku rôzneho vzrastu.

Obrázok 03, funnel,variabilné umývadlo, Barbora Gažiová, 2019, archív autora

Tvorba, ktorá nasleduje je stavebnica GHETTO. Stavebnica obsahujúca komponenty s gumičkami. Na každom diely je po stranách zapustená drážka do ktorej gumička ľahko zapadne. Komponenty sú vzájomne kompatibilné, a tak tvar aký si vyskladáte závisí len na vás a vašich deťoch. Je vyrobená z bukoveho dreva a určená pre deti od najmenšieho veku, keďže neobsahuje malé časti, ktoré by dieťa mohlo prehltnúť, až po deti predškolského veku. Rozvíja jemnú motoriku a kreativitu u detí aj rodičov.

Obrázok 04, ghetto - detská hračka, Barbora Gažiová, 2019, archív autora

Variabilita v designe

Postoj v ktorom sa vníma variabilita nie je nejak neprebádaný materiálmi alebo celkovo formou produktu, čím je viac než prístupný. Tento fakt je zrejmý, zrejmý natoľko, že môže predstavovať vážne široké pomyslenie ako variabilné produkty sú a zároveň môžu byť. Pojem v zmysle s celou radou ľudských činností nie len s danou dobou ale aj s ľuďmi formujúcimi obdobie a potreby, ktoré formujú to čím sa obklopujeme.

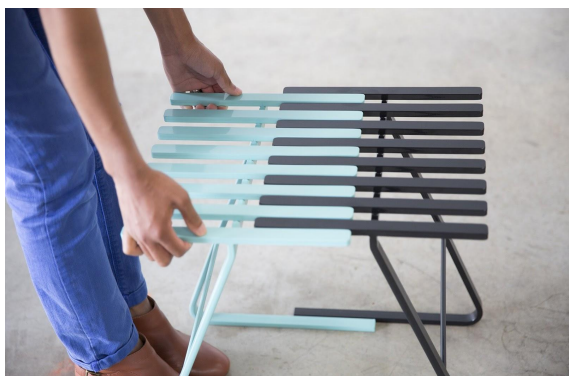
Jednou z dizajnerských činností na ktorú by som chcela poukázať je geometrický sedací systém od

La Subtile/priemyselná
kreatívna dielňa.

Skupina dizajnérov, ktorí chcú prepojiť dizajnersky svet so svetom priemyslu s víziou vytvoriť praktickosť a estetiku v jednom. Objekty, ktoré navrhujú sa prispôbujú rôznym etapám životného cyklu, taktiež podnecujú fantáziu.

Obrázok 05, Pupitre LS01²

Obrázok 06, Tabouret LS01

Obrázok 07, Tabouret LS01

"Je to centrálny ostrov, kde život vyžaduje interakciu a zdieľanie."³

² <http://www.lasubtile.fr/en/products.html>

³ La Subtile

Zameraním na ďalšiu prácu Benjamína Linu, parížskeho študenta Selaneufa, je viac než dobrým usadením v kontexte. Návrh stoličky, ktorá je odkazom na dobu a možno budúcim riešením väčšiny súkromných interiérov. Sedadlo alebo lepšie povedané 4 sedadlá v jednom, svojím ideálnym zostavením využiteľné v rôznych potrebách. Kedy by človek čakal, že bude v tejto dobe reagovať na nový materiál, je tomu naopak. Podnecuje digitalizáciu spoločnosti odrazenú na našich návykoch a spôsobe používania. Inak povedané, v polohách kedy novodobé technológie používame. Sedadlo umožňuje 4 varianty sedenia prispôsobené potrebám užívateľa, kedy si ani neuvedomuje koľko času a polôh strávi pri používaní technológií.

/Paríž Design Week 2015, Crous, výstava Mobilier du Quotidien

Obrázok 08 - 09, sedadlo⁴

Variety a spôsoby použitia v dizajne, ktoré som uviedla sú zároveň cestou ako poukázať na dnešné potreby ľudí. Ergonómiu, ktorá veľa krát nie je dodržiavaná v tejto dobe kvôli digitalizácií ale aj zmenám potrieb. Zároveň na interakciu vo výrobkoch LaSubtile. Výrobky, ktoré priamo nenabádajú užívateľa ku skladaní si komponentov tak ako boli navrhnuté ale nechávajú ho z časti v otázke a bádaní, čo všetko daný produkt ponúka. Prečo má takú formu akú má? Užívateľ následne samostatne objavuje funkcie, niekedy prichádza na možnosti a varianty použitia, ktoré neboli úmyselné.

⁴<https://blog-espritdesign.com/mobilier/fauteuil/fauteuil-claude-position-variable-par-benjamin-lina-35268>

Globe Furniture

By Peter Opsvik a konkrétne jeho "Globe Garden" chair

Obrázok 10, Globe Garden chair⁵

⁵ <http://www.opsvik.no/works/industrial-design/globe-garden>

Peter Opsvik vyvinul bezkonkurenčný prístup k sedeniu, spolu so svojím tímom Peter Opsvik AS. Rozmýšľanie dizajnéra odtrhnutím sa od pravidiel sedenia. Zo strany pozorovateľa možno ako kontroverzný produkt ale zo strany užívateľa sa jedna o produkt, ktorý sa člení na body prispôsobené tak aby človek sedel v zdravej a pohodlnej polohe. A to vo viacerých variantoch.

„Naši predkovia žili na stromoch! Keď som v roku 1985 navrhol „záhradu“, chcel som ukázať, ako možno porušiť normy „sediť pekne“ a „sediť správne“.“⁶

Priekopníka ergonomického sedenia, zdôrazňujúce variácie použitia v priestore, by som chcela uviesť v tejto práci nie len ako ukážku variabilného dizajnu ale aj ako niekoho kto je pre mňa ukážkou dizajnu celkovo. Dizajn, ako prostriedok riešenia problémov v reálnom živote. Čo tento nórsky dizajnér spolu so svojím tímom v Osle vytvára. Výrobky sa ďalej distribuujú do sveta, pod značkou *Varier*, ktorú citujem v úvode. Táto značka sa zameriava práve na tému variability a inovácie v sedacom nábytku.

Variable Balans, Peter Opsvik

Variable bol prvýkrát predstavený na škandinávskom veľtrhu nábytku v Kodani v roku 1979. Stolička umožňuje variácie sedenia a prepínania bodov pri hľadaní rovnováhy na vašom tele. Čalúnené vankúše na sedadle môžu byť použité na opieranie kolien, jednej nohy alebo oboch, ak medzi nimi položíte nohy na zem. Variantu akú si zvolíte je len na vašom pohodlí a potrebe. Stolička navrhnutá ako pevná konštrukcia bez nastaviteľných častí je z ohýbaného dreva, ktoré umožňuje nepretržitý tlak a pružnosť čím nie je produkt statický.

Obrázok 11, Variable⁷

Uvedeným dizajnérom v bakalárskej práci by som chcela vzdať hold a poukázať zároveň na praktickosť či už sa jedná o využitie priestoru alebo produktu na viaceré štýly.

⁶ Peter Opsvik

⁷ https://www.varierfurniture.com/en_cz/explore-our-chairs/kneel/variable-balans-r-mc

Smer tvorby

Smer tvorby bol tak trochu rôznorodý. Spôsob akým sa uberali produkty bol z jedného hľadiska konceptuálny ale z tej najhlavnejšej stránky praktický. Buď s praktickým dekorom alebo tvarom celkovo. Problematika produktov a následné možné zlepšenie alebo takzvané šľachtenie, je to čo som sa snažila doceliť v navrhovaní produktov. V bakalárskej práci preto zároveň spomínam Petra Opsvika, ako jedného zo samozrejme viacerých významných dizajnérov, chápujúcich dizajn ako riešenie problémov.

Cieľ práce

Cieľom bakalárskej práce bolo vytvoriť variabilný produkt, ktorý by uspokojil nestále ľudské potreby. Nábytok upriamený na viaceré túžby ľudí, ktorý nachádzajú v dizajne rozkoš a zmysel. Zároveň založený na viacerých scenároch použitia a to prispôbením samotným. Vedomím produktom som chcela ďalej podškrtnúť nestálosť formy v produkte ako takom, a tak zaujať pozorovateľa honosnosťou a interaktívnosťou tvaru, čím som sa zamerala na formu a jej praktické využitie. Využitím formy poskytujúcej na jednej strane súkromie a na druhej strane otvorenosť voči okoliu za účelom zredukovania samostatne jednotlivých funkcií vo výrobku do jedného obohateného.

V myšlienke preneseného významu ako koncept som sa zároveň od neho aj odvíjala. Finálny výstup, ktorý parafrázuje v hmotnom prevedení osobnosť človeka tak z časti privlastňuje ľudské vlastnosti objektu. Podstatou bakalárskej práce bolo zároveň dokázať variabilitu a to čím je táto téma tak blízka človeku v tvarovej ale aj myšlienkovvej podobe.

Inak povedané načo vlastniť množstvo vecí a každý využiť na jeden úkon keď svet je plný ľudí, ktorý sa neuspokoja s jedným kusom nábytku? Ľudí, ktorý majú nestálu povahu či túžbu žiť život s odlišnými pudami, respektíve vymieňať produkty podľa túžieb, osobných potrieb či využití.

Inšpirácia

Vedieť akou cestou sa budete orientovať pri celom procese tvorby bakalárskej práce je nedefinovateľné keďže súčasne potrebujete mať nadhľad v tom čo robíte. Hľadala som niečo, čo mi predstaví variabilitu v tom najzrejmiejšom slova zmysle. Variabilita ako pojem viacúčelovosti a zrejmej nestálosti, tak ako človek sám. Zamyslela som sa nad prejavmi okolia, vlastnosťami priateľov a spoločnosti. Znakmi

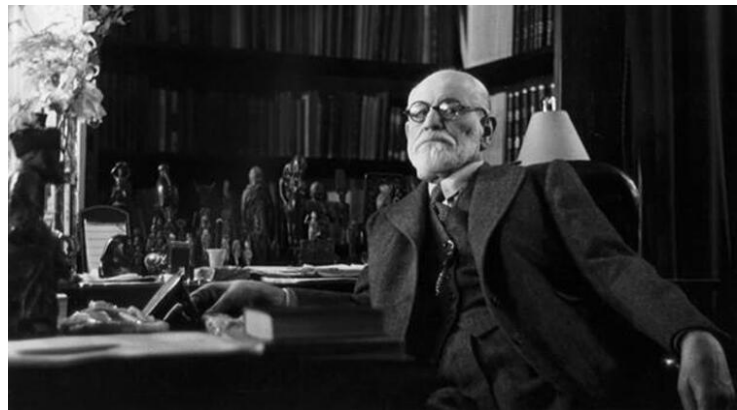
a potrebami, ktoré boli tak odlišné a individuálne ako samí jedinci. Jediné čo máme spoločné je to, že každý vlastníme osobnosť.

Inšpiráciu, z ktorej som čerpala a zároveň sa odvíjala bola osobnosť človeka. Osobnosti, ktoré bezpochyby nie sú rovnaké a vzhľadom na okolitý svet v ktorom sa nachádzajú alebo veci, ktoré ich obklopujú ich značne menia.

Osobnosť každého z nás má značnú individualitu a ako jedinci máme odlišné potreby.

Konkrétnejšie som sa inšpirovala psychológiou osobnosti. Teórií, ktoré opisujú alebo stvárajú osobnosť človeka z psychologického hľadiska. Dodnes nás obklopujú a fakty vytvorené psychoanalýzami sa čoraz viac prítvrdzujú v praxi. Po reshersi teórií pravdivých, nepravdivých som sa dostala ku teórií Sigmunda Freuda. Rakúsky analytik, zakladateľ psychológie so začiatkom v strednej Európe na prelome 19. a 20. storočia je jeden z najviac spomínaných v súvislosti s premenami moderného myslenia. Na tomto mieste by som rada odbočila a dokumentovala, aj keď krátko a neúplne oblasť chápania a postoja ku ktorému sa prikláňal.

Sigmund Freud

Obrázok 12, Sigmund freud ⁸

Zaoberal sa štúdiom správania človeka. Možno povedať kognitívnym spôsobom vnímania. Tvrdil, že medzi človekom a okolím je napätie, ktoré človeka značne ovplyvňuje.

Časť tvrdenia spočíva z oblasti prežívania, ktorá nám nie je úplne prístupná. Vyskytuje sa v snoch a voľných asociáciách. Sny prebiehajú v piatej spánkovej fáze (REM), kedy sa predpokladá, že v tejto fáze prebieha niečo ako upratovanie v našej myslí, pri ktorom sa konsolidujú pamäťové stopy. Do nevedomia môžu byť vytesnené nepríjemné obsahy z vedomia, ktoré sa človek snaží odbúrať, a tak pôsobí patoplasticky⁹. Každá osobnosť v jeho teórií je v subjektívnom zmysle “ja”.

⁸ <https://www.verywellmind.com/books-by-sigmund-freud-2795862>

⁹ faktor ovplyvňujúci priebeh a intenzitu poruchy, choroby a uzdravovania

V psychológii označované ako "ego". Podľa integrovaného rozdelenia ja "ego" je jednou z troch osobností v psychoanalytickej teórii. Ego je zložkou poznania a vedomého konania celkovo. Táto zložka v nás funguje ako jadro, ktoré dokáže rozlíšiť realitu od fantázie. Formuje naše správanie a je pod neustálym vplyvom vonkajších impulzov. Impulzov, ktoré som chcela vo svojom produkte odbúrať v hojdacej variante.

Podľa Freuda sú v každom z nás okrem "ega" ešte ďalšie dve zložky. Jednou z nich je hlbšie ego nazývané ako Id. Táto zložka tvorí inštinkty a túžby človeka. Tým pádom je v každom z nás inštinkt, ktorý hľadá spôsob ako naplniť svoje túžby, pretože sme zameraný v tejto zložke sami na seba. Vonkajšou zložkou, ktorá stvára ideálne "ja", vytvára súhrn osobných a spoločenských noriem v prostredí, ktorom sa človek pohybuje. Na jeho tvrdenia tak naviazal nie jeden psychoanalytik posunom jeho základnej teórie a obohatením ďalších faktov. Vznikali nové teórie, niektoré však podmieňovali tento spôsob vnímania. Niektorých zas ovplyvnili.

Freudovi študenti sa odvíjali od tejto základne. Carl Gustav Jung, zaoberajúci sa neopsychoanalýzou a to rozlíšením typov osobnosti na extrovert a introvert, taktiež ovplyvnený niektorým z impulzov svojho učiteľa. Introvert orientovaný v subjektívnom sústreďení na vnútorný svet a zameraním sa sám na seba. Extrovert naopak orientovaný na vonkajší svet a zaujatý voči druhým ľuďom. Ďalším žiakom bol Alfred Adler, ktorý sa práve odklonil od Freudovej teórie. Usudzoval že každý máme pocit menejcennosti, ktoré nás ovplyvňujú v správaní.

V klasickom behaviorizme sa vníma správanie nie ako vrodená ale ako naučená reakcia. Za zakladateľa sa považuje J. Watson.

Predstavitelia behaviorizmu zakladajúcich sa na správaní človeka zastávajú názor pozorovateľného správania, ktoré možno predvídať a odmietajú interakciu. Tento názor presadzovali psychoanalytici ako Skinner a Miller. B.F. Skinner vo svojom vnímaní nerozlišuje osobnosť od správania. Vzájomne sa na seba predsa len viažu. Podľa toho kde sa osobnosť nachádza sa jej správanie mení. Dollard a Miller venovali pozornosť skôr naučeným pudom. Rôzne nácviky pri ovládaní hnevu, ktoré sú dôležité pri získaní prvých skúseností detí so spoločenskými odmenami a naopak trestami. Založených na vyvolaní agresivity.

V neposlednom rade Humanizmus. Prístup, ktorý je optimistický voči osudu vyvíjanému podľa našich predstáv. Jediné čo nám ho môže pokaziť je spoločnosť. Predstaviteľom tejto teórie, holistickým pohľadom, je Abraham Maslow s tvrdením, že naším motivátorom činností nie sú peniaze ale uspokojenie ľudských potrieb. Súbežne v humanizme pôsobil Carl Rogers s teóriou "ja" a tvrdením, že všetci vlastnime tri zložky, podobné ako v teórii Sigmunda Freuda. Prvá zo zložiek je "ideálne ja", svojím spôsobom to akými by sme chceli byť. Ďalej "objektívne ja", ktoré predstavuje to aký v skutočnosti sme a nakoniec "subjektívne ja", ktoré si pripúšťa to

ako sa vnímame. Presadzuje slobodu v osobe, ktorá sa nedá nijako pretvoriť. Slobodu predpokladá ako cestu ku sebaaktualizácií a výchovy, ktoré by aj chceli naše povahy a osobnosti zmeniť nakoniec stroskotajú, lebo nerešpektujú ľudskú prirodzenosť.

Teória zloženia osobnosti, proces jeho zmýšľania a celkovej analýzy ma inšpiroval vytvoriť prenesený obraz osobnosti v hmotnom prevedení. Pohľad analytikov, ako aj skutočnosť v ktorej žijeme.

Myšlienka

Pri písaní bakalárskej práce som chcela vytvoriť myšlienkovú mapu založenú z teórií psychológie, psychoanalýz človeka, osobností a celkového vnímania podloženými faktami doktorov, analytikov a filozofov. Spôsoby vnímania osobnosti, ako nestálej zložky vytvoriť v objekte. Zostaviť usporiadaný obsah, celok, ktorý som považovala za reálny v každom z nás a preniesla do hmotného.

Súčasne poukázať na možné chápanie ľudí toleranciou, ktorí si vyžadujú súkromie. Nie ako nezáujem z jeho strany. Nevnímanú jeho pohľadom ako apatiu z prostredia.

Proces

Proces tvorby sa zakladal na prvotných skicách a následnom 3D modelovaní. Rada návrhov, ktoré sa menili pri skúmaní rôznych variácií sedenia a čo najefektívnejšom riešení. Spolu s rešeršami hojdacích a samostatne stojacich sedadiel.

Pri týchto krokoch prestala stačiť modelácia na vizuálne predstavenie si produktu a presvedčenia okolia o funkčnosti. Čím pristúpil spôsob tvorenia modelov. Vytvorený model tak otvoril ďalšie možnosti prevedenia a zároveň ďalšie konštrukčné problémy. Premýšľaním o problémoch sa návrh obohatil o zarážky, ktoré spĺňali funkciu zarazenia a zabraňovali možnému pretočeniu, zároveň spevňovali variantu kresla v pevnom sedení. Kreslo nabralo týmito komponentami funkčnosť a stabilitu. Následné navrhnutie patentu na spôsob pántu bol návrh pripravený na výrobu. V surovom stave bol prototyp zameriavaný a ďalej testovaný na ťažisko sedu v hojdatej polohe. Kruh sa rozdelil na štyri štvrtiny z nich jedna spôsob hojkania umožňovala. Sed sa následne posúval smerom ku najbližšie položenej časti pri spoji. Sedacia plocha týmto spôsobom súvislo menila hĺbku sedu, so sklonom chrbtovej časti.

Obrázok 13, model č.2, proc. fot.

Obrázok 14, protyp, proc. fot.

Obrázok 15, meranie, proc. fot.¹⁰

¹⁰ archív autora

Technológia výroby

Technológiou akou sa finálny produkt uberal ma priviedol k niekoľkým problematikám. Kreslo muselo vyhovieť nosnosti používateľa a to na hranici minimálne 95 kg. Prišla som do bodu kedy som prestala rozmýšľať nad estetickou stránkou, pretože funkčnosť a stabilita produktu začali byť pre mňa podmienkou.

Kvôli dvom na seba napojeným kruhom o priemere 1,4 metra sa mi škála materiálov zúžila. Následne produkt prešiel niekoľkými zmenami ako vyriešiť problém stability u tak veľkých priemerov v dvoch pozíciách. Zarážky sa posúvali a premeriavali kvôli ťažisku.

Proces tvorby odvíjajúci sa od prvotného návrhu bol prevedení na niekoľkých skúšobných modeloch súčasne so spôsobom prepletenia.

Kostra

Kovová konštrukcia, ktorá bola nosítkom produktu bakalárskej práce.

Technologický proces tvárnenia kovov za studena bol jeden z prístupných procesov, splňujúci potrebné hodnoty ku dosiahnutiu stability s obmedzením deformácie pri záťaži na niekoľkých bodoch konštrukcie. Kostra bola vyrobená na zákazku vo firme *Renova* z tenkostenného profilu s vyššou pevnosťou. V porovnaní s pevnou oceľou, ako napríklad okrúhla oceľ, oceľová trubka je ľahšia so skoro rovnakou ohybovou a torznou pevnosťou. Je to druh ekonomickej časti ocele.

Vytvorená kostra je vyrobená za pomoci dvoch trubiek o priemere 30 mm v hrúbke steny 2 mm, zakružovaná zakružovacím strojom na priemer 1 400 mm. Kruhy spevňuje pant, skladajúci sa z troch častí. Pant je pevne zvarovaný na kruhoch a istený pätkami na oboch stranách.

Ďalej sa na dva na seba napojené kruhy privarili kovové klobúčiky s vnútorným priemerom 28 mm, ktoré sú navrhnuté na zasunutie drevených tyčí ako zarážky a súčasne koncovými časťami kovovej kostry. Komponenty sústružené na priemer 36mm s hrúbkou steny 4mm a hĺbkou 36mm zákazkovo vyrobené firmou *ATYP*. Na pripravenú konštrukciu sa zameriaval na nečisto výplet.

Obrázok 16, procesná fotografia, archív autora

Povrchová úprava

Povrchovú úpravu tvorí polyuretánová farba v troch vrstvách nánosu. Základná vrstva sa skladá z dvoch zložiek a tým je *CHEMOPUR E U2081* s tvrdiacou prísadou *U708* v pomere 5:1. Ďalšie dve vrstvy sú nanášané v rozmedzí 12 hodín vrchnou farbou v pomere 4:1. Povrchová úprava je odolná voči oderu, poveternostným vplyvom a erózií. Nanášaná striekaním a to kompresorom.

Finálnym komponentom pre konštrukciu sú drevené bukové tyče, ktoré sa zasúvajú do pripravených oceľových klobúčikov v spodnej a vrchnej časti.

Sedacia plocha

Plocha na sedenie vytvorená z polypropylénových upínacích pásov šírkou 50 mm s vlastnosťami proti poveternostným vplyvom a oderu, v dvoch možnostiach sedenia.

Materiál pásov bol vyberaný podľa umiestnenia a taktiež podľa nosnosti. Pásky majú nosnosť 500 kg a distribuované sú firmou *Sublprint*, ktorej som vďačná za odborné rady pri výbere.

V hojdacej variante je priamo na sedacom mieste, rovným stehom v šikmom smere, spevnené sedenie a vytvorené tak aby pri posadení držalo svoju formu. Pásky z jedného sedenia prenikajú na druhé. Za pomoci dvojitého ukladania a obmedzenia pohybu sa pásky po pretočení napnú na druhú stranu, variantu pevného sedenia. Pásky sa v tejto možnosti napnutím zapnú o vymedzené vzdialenosti vytvorené rovným stehom. Sklon sedu je v uhle 90°, ktorý sa pri usadení jemne prispôsobí telu. Výplet sedacej plochy je šitý ručne. Rozmerovo sa v dĺžke od seba pásky líšia kvôli odlišným umiestnenia na konštrukcií. V rozmedzí od 120 do 300 cm. Na chrbtovej

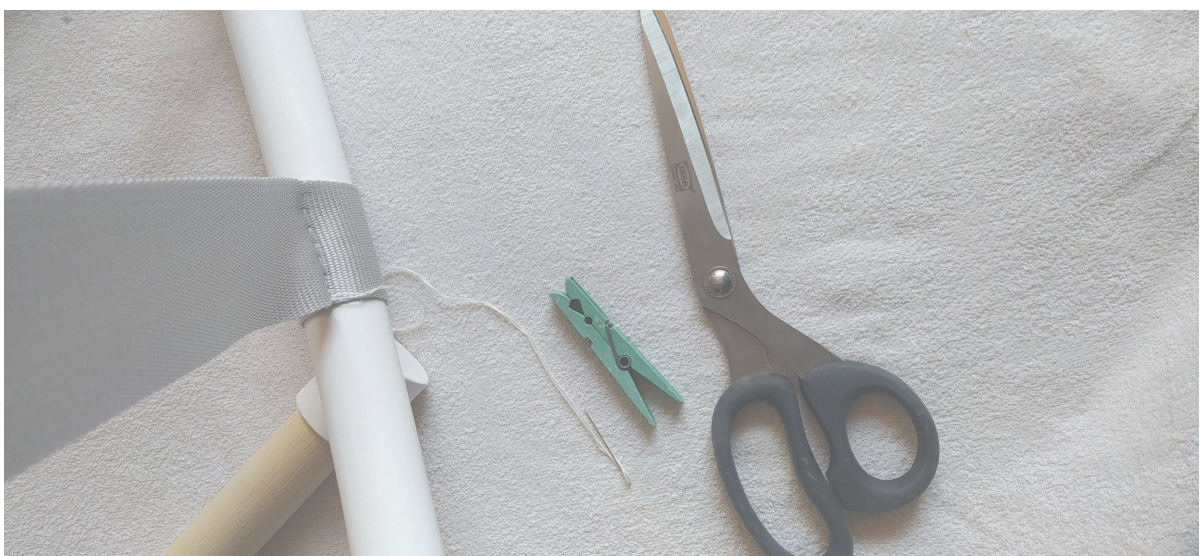
časti pásy súbežne putujú na sedáciu časť v rozmedzí 6 cm v dĺžke 60 cm. Bočné časti sú vystredené ku spoju a kopírujú tvaroslovie v hojdacej časti v rozmedzí 10 cm, ktoré sa využívajú na zapretie ťažiska a zároveň v druhej variante ako nosné časti v dĺžke 246 cm.

Hĺbka sedu hojdacej variante sa hýbe v rozmedzí 45 cm, kvôli zamedzeným častiam s vôľou. Výška sedu v tejto variante začína na 50 cm a postupne sa ku miestu ťažiska znižuje na 46 cm. Druhá ponúkaná varianta sedenia poskytuje hĺbku sedu 30 cm s výškou 40 cm, ktorú si vytvarujete po usadení.

Obrázok 17, šitie, archív autora

Výplet bol nameraný a následne šitý. Stehy polyesterovou niťou záviseli od štruktúry upínacích pásov. Spôsob akým sú pásy umiestnené a dvojmo upnuté vytvárajú súvislo priestor na odkladanie si malých drobností či mäkkej výstelky. V oboch variantoch.

Obrázok 18, šitie, archív autora

Výstup

Výstupom bakalárskej práce je kreslo v ktorom je stvárnená myšlienka vo vizuálnej aj vnútornej stránke produktu. Ego je variabilné ležadlo, ktoré kombinuje možnosti sedenia s geometrickou estetikou.

Obrázok 19, prezenčná fotografia, archív autora

Pásky z polypropylénu sú voľne umiestnené na konštrukcii. Pomocou dvojitého ukladania pásov, výplet ponúka praktické možnosti na vkladanie si mäkkých výstelok, ako aj odkladanie si novín, tlačív alebo podobných médií

Obrázok 20, prezenčná fotografia, archív autora

Obrázok 21, prezenčná fotografia, archív autora

Obrázok 22, prezenčná fotografia, archív autora

Obrázok 23, prezenčná fotografia, archív autora

Obrázok 24, prezenčná fotografia, archív autora

Pri usadení sa pásy jemne napnú a obklopia užívateľa, čím vytvoria súkromie vo forme štítu a zároveň vymedzujú obrysy sedenia. Keď užívateľ sedí v húpavej variante navrhnutej proporciami nízko posadeného tela so smerom nahor sa zväčšujúceho priestoru, vizuálne zvýrazňuje dynamiku ležadla a vytvára zážitok zo sedenia s pohodlným pocitom súkromia. Vyformovaná atmosféra tak ďalej vytvára kontrast medzi vnútornou a vonkajšou stranou kresla.

Obrázok 25, prezenčná fotografia, archív autore

Obrázok 26, prezenčná fotografia, archív autora

Po pretočení kresla si volíte druhú variantu. Variantu pevného sedenia. Procesom pretočenia a usadenia na druhú variantu kresla s ním priamo vstupujete do interakcie.

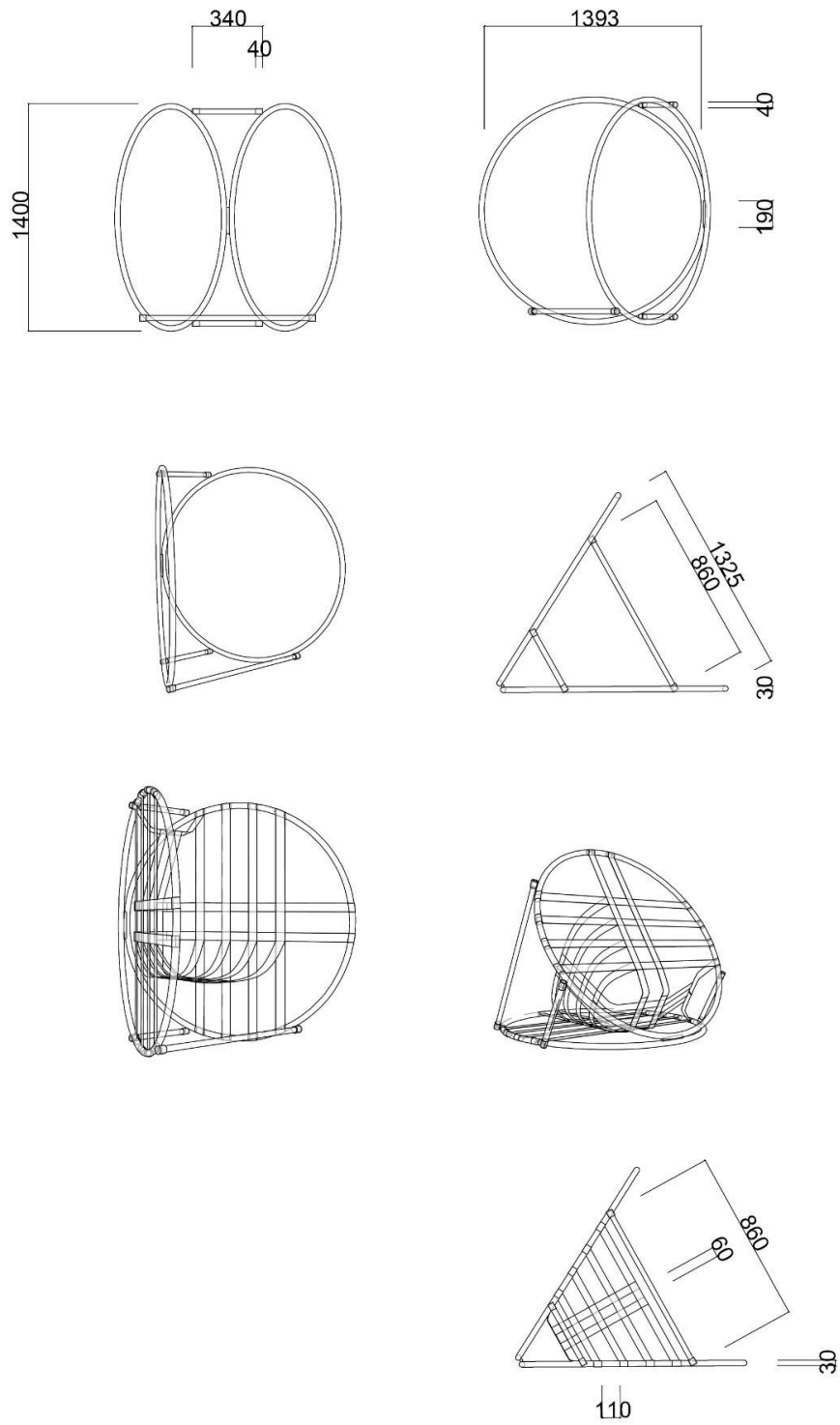
Varianta pretočeného kresla na jednu z kružníc ponúka pevné, stále sedenie, ktoré si vyformujete keď sa posadíte. A to pohodlne...

Obrázok 27, prezenčná fotografia, archív autora

Je navrhnuté tak, aby harmonicky spíňalo dve varianty za pomoci upínacích pásov.

Technická dokumentácia

Obrázok 28, technický výkres

Prevedenie

Prevedenie výsledného prezentovaného produktu je jedna z možností materiálov. Produkt nie je tak založený na materiálovej ako predovšetkým tvarovej funkcii. Varianty prevedenia majú širokú škálu, ktorá závisí samozrejme na skúškach materiálu a rokoch používania v domácom prostredí. Jedná sa o varianty vypletenia, spočívajúcich nielen na možnostiach pásov ale aj elastických variant celého body návleku či iných poťahových látok. Počas tvorby som taktiež prišla aj na iné riešenia kostry, ako celokovovej konštrukcie bez drevených tyčí. Ďalšou z možností bola drevená konštrukcia, ktorá by sa dala zhotoviť vrstvením preglejky.

Bod, ktorý možno považovať ako jednu zo silných stránok kresla je variabilnosť v materiáloch použitia.

Prínos práce

Výstup bakalárskej práce beriem ako dynamický produkt so svojou myšlienkou a príbehom zároveň. Cieľom dosiahnutia variant v kresle sú splnené so silnými ale aj slabými stránkami prevedenia, čo si uvedomujem. Jednou zo slabých stránok určite brať obmedzenia v nosnosti sedadla. Výstup pod inými uhlami pohľadov ako možno objekt nepochopený a tým pádom ako alternatíva odlišný. Zároveň objekt, ktorý explicitne neopisuje myšlienku a tak užívateľ je otvorený voči dojmom a vplyvom kresla samotného v jeho živote. Zaručenie úspechu tohto kresla je už len na zrejmom vkuse a dopyte, ktorý neustále napreduje. Nasýtením trhu.

Ako v každej z mojich prác si uvedomujem množstvo spôsobov, ako by sa daný produkt mohol riešiť. Avšak progress, ktorý mi toto kreslo spravilo v tvorbe ma posunulo hlavne v myšlienkových postupoch ako aj v postupoch výroby, kedy som veľa krát predbiehala a postupy sa krížili. Zároveň rozhodovanie v subtilnejších variantách.

Prínos v mojej tvorbe beriem aj ako vyskúšanie si kombinácií odlišných na seba materiálov a to ako spolu fungujú či nespolupracujú.

Resumé

Bakalárska práca je založená na téme Variabilita v dizajne. Cieľom práce bolo vyrobiť nábytok, ktorý by umožňoval viaceré spôsoby použitia. Nestálosť produktu som pripisovala nestálosti človeka, jeho potrebám a povahám správania. Kreslo reaguje na psychológiu človeka a jeho vnímanie prostredia. Tvar stoličky tak parafrázuje 3 zložky osobnosti podľa rakúskeho analytika Sigmunda Freuda.

Vo forme kreslo vychádza z dvoch kruhov s priemerom 140 cm a priemerom tyčí 3 cm. Kruhy sú na seba vzájomne prepojené kovovým patentom na zadnej časti. Kreslo taktiež spĺňa značnú kompaktnosť na pohodlné sťahovanie. Pomocou dvoch drevených tyčí opierajúcich sa v spodnej a vrchnej časti. Zloženie zotrváva za pomoci tyčí a zadného patentu, ktorý po rozložení spevní konštrukciu. Následne dosadíte tyče, čím konštrukciu pripravíte na používanie.

Konštrukčné prvky sú kruhy, ktoré som si vybrala kvôli širokej škále pretáčania na dosadenie sediacej plochy. Plocha je umiestnená medzi kruhmi vo formáte pásov obopínajúce konštrukciu. Dvojité ukladanie pásov umožňuje vkladanie si vašich vecí, odkladanie novín a podobných médií alebo mäkkých výstelok. Spôsobom vytvárajú hranicu medzi stvárnenými zložkami osobnosti. V jednej z variant umiestnené pásy vytvárajú súkromie a v druhej otvorenosť voči spoločnosti a prostrediu celkovo. Pri volení si varianty priamo vstupujete do interakcie s produktom.

Produkt je určený do vnútorných spoločenských priestorov, a ďalších vzdušných miestností kedy kreslo najlepšie vynikne a manipulácia tak nie je obmedzená priestorom. Použité materialy umožňujú umiestnenie aj v exteriéri. Svojím honosným tvarom tak dokáže vytvoriť atmosféru aj na záhrade či iných priestranstvách.

To, čo som chcela vytvoriť a docieľiť v bakalárskej práci je komplexný dizajn, vytvorený obdobím, no najmä ako dizajn formujúci sa z rád psychoanalytických, integrovaných, behaviorálnych a humanistických prístupov a myslení spoločnosti. Cieľom je poukázať na možné chápanie ľudí toleranciou, ktorí si vyžadujú súkromie. Nie ako nezáujem z jeho strany. Nevnímanú jeho pohľadom ako apatiu z prostredia.

Užívateľ si svoj postoj v spoločnosti volí sám tak ako aj variantu sedenia na sedadle ego_u.

Resumé v AJ

The bachelor thesis is based on the topics of variability in design. The work aimed to produce furniture that would allow more use. I attributed the instability of the product to the instability of a person, his needs, and the nature of his behavior. The chair determines the person's psychologist and his perception of the environment. The shape of the chair thus paraphrases 3 components of personality according to the Austrian analyst Sigmund Freud.

The form of a chair starts from two circles with a diameter of 140 cm and a diameter of 3 cm. The rings are interconnected by a metal patent on the back. The chair also meets considerable compactness for comfortable removal. Using two wooden rods resting on the bottom and top. The assembly remains with the help of rods and a rear patent, which after disassembly of the rigid structure. The next you install the rods, the more you prepare for use.

The construction elements are circles that I chose due to the wide range of turns to fit the seating surface. The surface is placed between the circles in the format of strips surrounding the structure. Double storage of belts by inserting and your stuff, storing newspapers and similar media or soft linings. A way of creating boundaries between the embodied components of personality. In one variant, the belts create privacy and in the other, openness to society and the environment as a whole. When choosing a variant, you directly interact with the product.

The product is designed for indoor social spaces and other airy places where the chair excels best and manipulates so there is no limited space. Material security of the location is also used outdoors. With its magnificent shape, it can create an atmosphere in the garden or other spaces.

I wanted to create and achieve in my bachelor's thesis a complex design, a required period, not especially as a design formed from the advice of psychoanalytic, integrated, behavioral, and humanistic approaches and thinking of society. The aim is to point out the possible understanding of people by tolerance who filter their privacy. Not like a lack of interest on his part. Unperceived of his view as apathy from the environment.

The user chooses his position in the company himself as well as the variant of sitting on the ego_u seat.

Zoznam použitých zdrojov:

Tim Brown: Change by Design: How Design Thinking Transforms Organizations and Inspires Innovation, 9/2009
ISBN: 9780062856623

David Kelley & Tom Kelly: Creative Confidence: Unleashing the Creative Potential Within Us All, 2013, ISBN 978008139384

Scott Dadich: Abstract: The Art of Design, dokument, Netflix 10/2/2017 - 24/2019
<https://www.netflix.com/watch/80237093?trackId=14277281&tctx=-97%2C-97%2C%2C%2C%2C>

Psychológia pôsobenia tvarov, 12/2002
<https://www.interval.cz/clanky/psychologie-vnimani-tvaru/>

Calvin Springer & Hall Gardner Lindzey: Psychológia osobnosti, 2002, ISBN 8008033843

David Bravo: Design for your brain Gestalt psychológia v designe, 12/2014
<https://blog.mynd.com/sk/dizajn-pre-mozog-gestalt-psychologia>

Michal Petr: Ego je jen maska, 7/2012
<https://psychologie.cz/ego-je-jen-maskal/>

Cyril Höschl: Co zbylo z Freuda, Dějiny a současnost, report, 4/2006
http://www.hoschl.cz/files/2947_cz_FREUD_D EJINY%20A%20SOUCSSNOST.pdf

Martina Pachmanová: Design: Aktualita nebo věčnost?, antologie textů a teorii dějinám designu, Vysoká škola umělecko - průmyslová, ISBN 80-86863-05-0

Nábytkářský informační systém, Filosofie _nábytek jako pojem
<http://www.n-i-s.cz/cz/filosofie/page/20/>

The Architect & building news. London, Building and Contract Journals Ltd.
<https://www.worldcat.org/title/architect-building-news/oclc/5806176#relatedsubjects>

The power of good design, Dieter Rams's ideology, engrained within Vitsø, 2021
<https://www.vitsoe.com/eu/about/good-design>

Biografia - Sigmund Freud,
<http://biografia.sk/sigmund-freud/>

BBC, History, Sigmund Freud, 2014
http://www.bbc.co.uk/history/historic_figures/freud_sigmund.shtml

P. Bauer, The Editors of Encyclopedia Britannica: Humanistic psychology, 2020
<https://www.britannica.com/science/humanistic-psychology#ref179242>

Technológia tvárenia
<http://mtfdca.szm.com/subory/tvarnenie.pdf>

M. Šimková, J. Požgayová: Ergonómia ako dôležitá súčasť produktového dizajnu, 2/2016
https://alfa.stuba.sk/wp-content/uploads/2020/05/2_2016_5_S%CC%8Cimkova%CC%81_Poz%CC%8Cgayova%CC%81.pdf

Mike Ashby: Materiály a dizajn výrobkov
<http://www.matnet.sav.sk/index.php?ID=565>

Z. Szocsová: Kov a ich vlastnosti
<https://oskole.detiamey.sk/clanok/kovy-a-ich-vlastnosti>

Varier: News
https://www.varierfurniture.com/en_sk/news

Peter Opsvik, Industrial design
<http://www.opsvik.no/works/industrial-design/variable-balans>

Zoznam príloh :

Obrázok 01 - 02, LUDO, rastúca stolička, Barbora Gažiová, 2019

Obrázok 03 - funnel,variabilné umývadlo, Barbora Gažiová, 2019

Obrázok 04 - ghetto - detská hračka, Barbora Gažiová, 2019

Obrázok 05 - Pupitre LS01,Lavica/stôl, <http://www.lasubtile.fr/en/products.html>

Obrázok 06 - Tabouret LS01, skladací taburet, <http://www.lasubtile.fr/en/products.html>

Obrázok 07 - Tabouret LS01, skladací taburet, <http://www.lasubtile.fr/en/products.html>

Obrázok 13 - model č.2, procesná fotografia, archív autora

Obrázok 14 - prototyp, procesná fotografia, archív autor

Obrázok 16 - procesná fotografia, archív autora

Obrázok 17 - šitie, archív autora

Obrázok 18 - šitie, archív autora

Obrázok 19 - prezenčná fotografia, archív autora

Obrázok 20 - prezenčná fotografia, archív autora

Obrázok 21 - prezenčná fotografia, archív autora

Obrázok 22 - prezenčná fotografia, archív autora

Obrázok 08 - Fauteuil Claude, Benjamin Lina, variabilné kreslo, <https://blog-espritdesign.com/mobilie>

Obrázok 09 - Fauteuil Claude, Benjamin Lina, variabilné kreslo, <https://blog-espritdesign.com/mobilie>

Obrázok 10 - Globe Garden, Pater Opsvik, <http://www.opsvik.no/works/industrial-design/globe-garden>

Obrázok 11 - Variable, Peter Opsvik, https://www.varierfurniture.com/en_cz/explore-our-chairs/kneel/variable-balans-r-mc

Obrázok 12 - Sigmund freud, portrét, <https://www.greelane.com/sk/humanities/hist%C3%B3ria-a-kult%C3%BAra/sigmund-freud-177>

Obrázok 15 - meranie, procesná fotografia, archív autor

Obrázok 23 - prezenčná fotografia, archív autora

Obrázok 24 - prezenčná fotografia, archív autora

Obrázok 25 - prezenčná fotografia, archív autora

Obrázok 26 - prezenčná fotografia, archív autora

Obrázok 27 - prezenčná fotografia, archív autora

Obrázok 28 - technický výkres

Rada by som sa poďakovala vedúcemu mojej bakalárskej práce Mgr. Štěpánovi Rousovi za jeho trpezlivosť a cenné odborné rady, ktoré mi poskytol pri spracovaní práce. Ďalej by som chcela určite poďakovať celej svojej rodine za podporu a trpezlivosť a predovšetkým otcovi, za jeho čas a pomoc pri rôznych problémových situáciách možno povedať jeho saleskému postoj. Poďakovať chcem aj svojim priateľom a konkrétne priateľovi ktorý so mnou diskutoval o rôznych variáciách z iného uhlu pohľadu a za jeho vedomosti vo fyzike, čím ma motivoval trpezlivo prepočítavala ťažisko kresla a umiestnenie sedu.